

Odluka:
PŽ 6869/2016-3

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 6869/2016-3

Datum odluke: 21.02.2019

Vrsta odluke: Presuda i rješenje

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 7 PŽ-6869/2016-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac Ružica Omazić, u pravnoj stvari tužitelja E. d.o.o., OIB: B1, A1, kojeg zastupa punomoćnik I. S. G., odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika O. b. d.d., OIB: B2, A2, (pravni sljednik B. P. d.d., OIB: B3, A1), kojeg zastupa punomoćnik R. Ž., odvjetnik u Odvjetničkom društvu R. Ž. i partneri d.o.o. u Zagrebu, radi isplate iznosa od 492.397,86 kn, odlučujući o tuženikovoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-1167/2016 od 1. srpnja 2016., 21. veljače 2019.

presudio je

I. Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-1167/2016 od 1. srpnja 2016. u dijelu:

- točke I. izreke kojim je održan na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika L. P. iz Zagreba poslovni broj Ovr-167/14 od 28. ožujka 2014. kojim je tuženiku naloženo platiti tužitelju iznos od 275.256,56 kn kao i nadoknaditi tužitelju troškove ovršnog postupka u iznosu od 7.000,00 kn,

- točke III. izreke kojim je tuženiku naloženo isplatiti tužitelju zatezne kamate tekuće na iznos od 29.982,30 kn od 11. studenog 2013. do isplate, na iznos od 24.914,43 kn od 11. studenog 2013. do isplate, na iznos od 30.046,33 kn od 11. prosinca 2013. do isplate, na iznos od 24.967,65 kn od 11. prosinca 2013. do isplate, na iznos od 30.032,33 kn od 11. siječnja 2014. do isplate, na iznos od 24.956,01 kn od 11. siječnja 2014. do isplate, na iznos od 30.128,86 kn od 11. veljače 2014. do isplate, na iznos od 25.036,22 kn od 11. veljače 2014. do isplate, na iznos od 30.143,80 kn od 11. ožujka 2014. do isplate i na iznos od 25.048,63 kn od 11. ožujka 2014. do isplate te zatezne kamate na dosuđene mu troškove ovršnog postupka u iznosu od 7.000,00 kn od 28. ožujka 2014. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za osam postotnih poena,

- točki V. izreke.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-1167/2016 od 1. srpnja 2016. u preostalom dijelu točaka I. i III. izreke, te u točkama VI. i VIII. izreke, i sudi:

1. Ukida se platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika L. P. iz Zagreba poslovni broj Ovr-167/14 od 28. ožujka 2014. kojim je tuženiku naloženo platiti tužitelju iznos od 217.141,30 kn (dvjestosedamnaesttisućstočetdesetjedna kuna i trideset lipa) sa zateznim kamatama na iznos od 29.776,07 kn tekućim od 11. lipnja 2013. do isplate i na iznos od 24.743,07 kn tekućim od 11. lipnja 2013. do isplate po stopi koja se do 31. srpnja 2015. određivala za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za osam postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope Hrvatske narodne banke na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, kao i nadoknaditi tužitelju troškove ovršnog postupka u iznosu od 5.000,00 kn (pettisuća kuna), i u tom dijelu se tužbeni zahtjev odbija kao neosnovan.

2. Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu kojim se nalaže tuženiku platiti tužitelju zatezne kamate tekuće na iznos od 29.338,55 kn od 11. srpnja 2013. do isplate, na iznos od 24.379,50 kn od 11. srpnja 2013. do isplate, na iznos od 29.520,42 kn od 11. kolovoza 2013. do isplate, na iznos od 24.530,63 kn od 11. kolovoza 2013. do isplate, na iznos od 29.958,45 kn od 11. listopada 2013. do isplate, na iznos od 24.894,61 kn od 11. listopada 2013. do isplate, te zatezne kamate na troškove ovršnog postupka u iznosu od 5.000,00 kn tekuće od 28. ožujka 2014. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za osam postotnih poena.

3. Nalaže se tužitelju da nadoknadi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 3.862,50 kn (tritisućeosamstošezdesetdije kune i pedeset lipa), u roku od osam dana.

4. Odbija se kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu troškova odgovora na žalbu u iznosu od 7.812,50 kn (sedamtisućaosamstodvanaest kuna i pedeset lipa).

riješio je

Odbacuje se kao nedopuštena tuženikova žalba podnesena protiv točaka II., IV. i VII. izreke presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-1167/2016 od 1. srpnja 2016.

Obrazloženje

Točkom I. izreke presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-1167/2016 od 1. srpnja 2016. je održan na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika L. P. iz Zagreba poslovni broj Ovr-167/14 od 28. ožujka 2014. u dijelu kojim je naloženo tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 492.397,86 kn s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekuće na iznos od 29.776,07 kn od 11. lipnja 2013. do isplate i na iznos od 24.743,07 kn od 11. lipnja 2013. do isplate, te u dijelu kojim je naloženo tuženiku nadoknaditi tužitelju troškove ovršnog postupka u iznosu od 12.500,00 kn. Točkom II. izreke je ukinut platni nalog u dijelu kojim je tuženiku naloženo platiti tužitelju zakonske zatezne kamate na pojedinačno naznačene iznose od njihova dospijeca do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za osam postotnih poena te u dijelu kojim je naloženo tuženiku nadoknaditi tužitelju troškove ovršnog postupka u iznosu od 82,50 kn. Točkom III. izreke je naloženo tuženiku isplatiti tužitelju zakonske zatezne kamate na pojedinačno naznačene iznose od njihova dospijeca do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za osam postotnih poena. Točkom IV. izreke je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev za naknadu troškova ovršnog postupka u iznosu od 82,50 kn sa zateznim kamatama. Točkom V. izreke je utvrđeno da istaknuti prigovor radi prebijanja nije dopušten. Točkom VI. izreke je naloženo tuženiku da nadoknadi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 17.500,00 kn. Točkom VII. izreke je odbijen tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 13.750,00 kn. Točkom VIII. izreke je odbijen u cijelosti tuženikov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka kao neosnovan.

Protiv prvostupanske presude žalbu je podnio tuženik zbog bitne povrede odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi navodi da je pobijana presuda zahvaćena bitnom povredom odredbi parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku jer je sud utvrdio odlučne činjenice u suprotnosti sa sadržajem isprava u spisu, odnosno jer presuda uopće ne sadrži valjane razloge. Navodi da je tuženik u podnesku od 24. svibnja 2016. obavijestio sud da je tužitelju u pogledu tražbina zakupnina koje su utužene u ovom postupku dostavljao izjave o jednostranom prijeboju na temelju koje su podmirivane obveze koje je tužitelj imao prema tuženiku po Ugovoru o kreditu broj B4 i Ugovoru o kreditu broj B5. Navedenim uplatama se smanjivalo dospeljelo dugovanje tužitelja prema tuženiku, a što je sve evidentirano u poslovnim knjigama tužitelja i tuženika. Ističe da je i tužitelj tijekom čitavog prvostupanskog postupka u svojim podnescima i izjavama na ročištu tvrdio da je tuženik izjavljivao jednostrani prijeboj u odnosu na utužene tražbine, dok je u podnesku predanom na ročištu 19. travnja 2016. izričito naveo da su tužitelj i tuženik za cijelo vrijeme trajanja ugovornog odnosa vršili prijeboj na način da je tužitelj izdavao račune tuženiku za predmetni mjesečni zakup, a tuženik je potom sastavljao izjavu o prijeboju na kojoj su jasno bila određena potraživanja i dugovanja koja se kompenziraju i dostavljao tu izjavu tužitelju da ju potpiše i ovjeri te da je vrati tuženiku. Tužitelj je u istom podnesku naveo da je odbio potpisivati izjave o prijeboju za potraživanja nakon 1. lipnja 2013. jer je tada tužitelju prijeboj bio zakonski zabranjen. Zbog toga smatra da su nejasni razlozi zbog kojih je sud utvrdio da tuženik ničim nije dokazao da izjave o prijeboju nije dao tuženiku, kada iz navoda stranaka proizlazi da je nesporno da je tuženik izjavio jednostrani prijeboj. Navodi da je osim toga tužitelj u predstečajnom postupku priznao tražbinu tuženika s osnove ugovora o kreditu, a čiji je izračun umanjen za iznose stavljene u prijeboj. Tuženik pogrešnu primjenu materijalnog prava vidi u tome što tuženik nije poslovni subjekt pa se odredba čl. 14. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ne odnosi na tuženika, kao i u pogrešnoj primjeni odredbi Zakona o obveznim odnosima kojima je reguliran prijeboj. Tužitelj je izričito na ročištu održanom 2. lipnja 2016. izjavio da ne osporava da tužitelj ima dug prema tuženiku barem u iznosu tužiteljeve tražbine s osnova zakupnine, a iz čega proizlazi da su ispunjene zakonske pretpostavke za prijeboj u parnici sukladno odredbi čl. 288.a Zakona o parničnom postupku.

U odgovoru na žalbu tužitelj osporava tuženikove žalbene navode kao neosnovane. U bitnome navodi da tuženik nije u skladu sa Zakonom o obveznim odnosima nikada izvršio prijeboj svojih potraživanja s protupotraživanjem tužitelja s naslova zakupa, pa stoga tuženik ima pogrešnu i protuzakonitu evidenciju u svojim poslovnim knjigama. Predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupansku presudu, a tuženika obvezati na naknadu troškova odgovora na žalbu.

Tuženikova žalba je djelomično osnovana, a djelomično nedopuštena.

Tuženik žalbom pobija točke II., IV. i VII. izreke prvostupanske presude. Odredbom čl. 358. st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14; dalje: ZPP) je propisano da je žalba nedopuštena ako je žalbu podnijela osoba koja nije ovlaštena za podnošenje žalbe, ili osoba koja se odrekla prava na žalbu, ili osoba koja je podnijela žalbu nema pravnog interesa za podnošenje žalbe. U konkretnom slučaju je tuženik u pobijanom dijelu točaka II., IV. i VII. izreke prvostupanske presude uspio u sporu pa mu se podnošenjem žalbe protiv tog dijela presude ne bi mogla pružiti veća pravna zaštita. Stoga je tuženikova žalba na temelju odredbe čl. 358. st. 1. i st. 3. ZPP-a djelomično odbačena kao nedopuštena jer tuženik nema pravnog interesa za pobijanje prvostupanske presude u tom dijelu.

Pobijana presuda je ispitana sukladno odredbi čl. 365. ZPP-a, u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Tuženik u žalbi navodi da nije jasno zbog čega prvostupanski sud smatra da tuženik ničim nije dokazao da je dao tužitelju izjave o prijeboju, kada iz navoda stranaka proizlazi da je nesporno da je tuženik izjavio jednostrani prijeboj. Takvim žalbenim navodom tuženik osnovano ukazuje da je pri donošenju pobijane presude prvostupanski sud počinio bitnu povredu odredbi parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a jer je suprotno činjeničnim navodima stranaka odlučnu činjenicu za presuđenje u ovoj pravnoj stvari naznačio kao spornu, iako ona uopće nije bila sporna između stranaka.

Naime, iz obrazloženja pobijane presude proizlazi da je predmet ovoga spora tužiteljev zahtjev za isplatu zakupnina u iznosu od 492.397,86 kn koje tužitelj kao zakupodavac potražuje od tuženika kao zakupnika za korištenje poslovnog prostora na adresi u A3, a za razdoblje od lipnja - kolovoza 2013., listopada - prosinca 2013. te siječnja - ožujka 2014.

Između stranaka je sporno je li tužiteljovo potraživanje prestalo prijebojem, odnosno je li u odnosu na tražbine zakupnine osnovan tuženikov prigovor radi prebijanja kojim tuženik zahtijeva da sud konstitutivnom odlukom prebije njegovu protutražbinu koju ima prema tužitelju po osnovi sklopljenog Ugovora o kreditu broj B5 od 22. srpnja 2011. s tužiteljevom tražbinom.

Između stranaka nisu sporne sljedeće činjenice:

- da su tužitelj kao zakupodavac i tuženik kao zakupnik sklopili u odnosu na poslovni prostor na adresi u A4, Ugovor o zakupu poslovnog prostora br. 13/2008 od 26. studenog 2008. s rokom trajanja do 1. prosinca 2018., Ugovor o zakupu poslovnog prostora od 23. srpnja 2008. s rokom trajanja do 1. srpnja 2018., te Ugovor o zakupu poslovnog prostora od 30. prosinca 2010. s rokom trajanja do 1. siječnja 2021.;
- da je tužitelj potpisao kao jamac platac Ugovor o kreditu br. B4 od 31. siječnja 2009. koji je sastavljen po javnom bilježniku V. Č. iz Zagreba u obliku javnobilježničkog akta pod brojem OV-3112/09 (dalje u tekstu: Ugovor br. B4, a koji je sklopljen između B. P. d.d., Zagreb, (davatelja kredita) i P.A. d.o.o., Zagreb (korisnika kredita) te kojim je korisniku kredita odobren iznos od 700.000,00 Eura u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke koji je vrijedio na dan korištenja kredita;
- da je Aneksom II. Ugovora br. B4 od 31. siječnja 2011. ugovoren kao novi rok dospijeca kreditne obveze 31. siječanj 2012.;
- da je Ugovor o kreditu br. B5 od 22. srpnja 2011. koji je sastavljen po javnom bilježniku V. Č. iz Zagreb u obliku javnobilježničkog akta pod brojem OV-10602/11 (dalje u tekstu: Ugovor br. B6), sklopljen između B. P. C. d.d., Zagreb (davatelja kredita) i tužitelja (korisnika kredita), te da je sklopljenim ugovorom korisniku kredita odobren iznos od 600.000,00 Eura u kunsjoj protuvrijednosti obračunatoj po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke koji je vrijedio na dan isplate;
- da je 22. srpnja 2011. sklopljen Sporazum radi osiguranja novčane tražbine zasnivanjem založnog prava između B. P. d.d., Zagreb i tužitelja, a kojim je tužitelj dao u zalog davatelju kredita nekretnine kao osiguranje tražbine iz Ugovora br. B5;
- da je ugovoreno plaćanje anuiteta iz Ugovora br. B5 u 109 jednakih mjesečnih rata u iznosu od 7.257,13 kn, s time da prvi anuitet dospijeva na naplatu 1. siječnja 2012., a posljednji 1. siječnja 2021.;
- da je tražbina po Ugovoru br. B5 dospjela u cijelosti na naplatu 4. listopada 2013. kada je otkazan predmetni ugovor;
- da je tužiteljev račun u vrijeme dospijeca tražbine zakupnine bio u blokadi;
- da je O. b. d.d., Zadar, pravni sljednik davatelja kredita B. P. d.d., Zagreb,
- da je rješenjem Financijske Agencije od 25. listopada 2013. otvoren postupak predstečajne nagodbe nad tužiteljem, koji je okončan sklapanjem predstečajne nagodbe potvrđene po Trgovačkom sudu u Zagrebu poslovni broj Stpn-179/2014 od 19. listopada 2015., koja je ispravljena pravomoćnim rješenjem od 29. listopada 2015. (list 137. - 147. spisa);
- da je tuženik do dana otvaranja predstečajnog postupka slao tužitelju izjave o prijeboju kojim je prebijaao tražbine po Ugovoru o kreditu br. B5 i Ugovoru o kreditu br. B4 s dospjelim tražbinama tužitelja s naslova zakupnine;
- da je tuženik u postupku predstečajne nagodbe nad tužiteljem prijavio tražbinu po osnovi Ugovora br. B4 u iznosu od 870.526,52 kn, dakle umanjenu za iznose koji su prestali prijebojem s tužiteljevom tražbinom s naslova zakupnine (list 66. - 67. spisa);
- da je rješenjem Financijske Agencije od 8. siječnja 2014. o utvrđenim i osporenim tražbinama tužitelj u svom izvješću o nepodmirenim tražbinama naveo i tražbinu koju tuženik ima prema njemu po osnovi Ugovora br. B5, te je navedeno da se radi o tražbini tuženika kao razlučnog vjerovnika u ukupnom iznosu od 3.955.877,03 kn koji se ne odriče prava na odvojeno namirenje.

Nakon provedenog dokaznog postupka prvostupanjski sud je zaključio da je osnovan tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 492.397,86 kn jer tuženik u skladu s odredbom čl. 219. st. 1. ZPP-a nije dokazao da je slao tužitelju izjave o prijeboju, a slijedom čega je zaključio da tužiteljovo potraživanje nije prestalo prijebojem s tuženikovom protutražbinom.

Takav stav prvostupanjskog suda je djelomično pogrešan i to za dio tražbina zakupnina koje su dopijevale u razdoblju od 10. lipnja 2013. do 10. listopada 2013., odnosno do trenutka otvaranja predstečajnog postupka nad tužiteljem, a čiji zbroj iznosi 217.141,30 kn.

Naime, odredbom čl. 219. st. 1. ZPP-a je propisano da je svaka stranka dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojima pobija navode i dokaze protivnika. Odredbom čl. 220. st. 1. ZPP-a je propisano da dokazivanje obuhvaća sve činjenice koje su važne za donošenje odluke, dok je odredbom čl. 221. st. 1. ZPP-a propisano da ne treba dokazivati činjenice koje je stranka priznala pred sudom u tijeku parnice, ali sud može narediti da se dokazuju i takve činjenice ako smatra da stranka njihovim priznanjem ide za tim da raspolaže zahtjevom kojim ne može raspolagati (čl. 3. st. 3. ZPP-a).

Iz spisa proizlazi da je tuženik u tijeku postupka istaknuo da je na temelju odredbe čl. 3. Ugovora br. B5 i čl. 3. Ugovora br. B4, slao tužitelju jednostrane izjave o prijeboju kojima je prebijao svoje dospjele tražbine po Ugovoru br. B5 i Ugovoru br. B4 s naslova korištenja kredita s tužiteljevim dospelim tražbinama zakupnine. Ugovornim odredbama na koje se pozvao tuženik je tužitelj neopozivo potvrdio da, za cijelo vrijeme trajanja ugovornog odnosa iz sklopljenih ugovora o kreditu, plaćanja s osnova zakupnina na koje se tuženik kao kreditor obvezao platiti s osnove sklopljenih ugovora o zakupu, kreditor koristi za podmirenje dospelih obveza korisnika kredita, te uplatama po ugovoru o zakupu direktno zatvara obveze korisnika kredita po ugovoru o kreditu.

Tužitelj je tijekom postupka tvrdio da je zbog postojanja blokade računa koja je nastupila 1. lipnja 2013. odbio potpisati izjave o prijeboju koje je zaprimao od tuženika, smatrajući da tužitelju prijeboj nije dopušten u uvjetima blokade, pa da stoga nije niti moglo doći do prijeboja na temelju tuženikovih izjava.

Iz činjeničnih navoda stranaka proizlazi da je tužitelj nesporno zaprimao od tuženika izjave o prijeboju međusobnih tražbina, a koja činjenica je odlučna za formiranje zaključka o osnovanosti tuženikovog prigovora o već nastupjelom prijeboju. S obzirom na to da se radi o činjenici koja među strankama nije sporna, pogrešno je prvostupanjski sud zaključio da je tužitelj bio dužan u skladu s odredbom čl. 219. st. 1. ZPP-a dokazivati njeno postojanje.

U odnosu na tuženikov prigovor već nastupjelog prijeboja, ovaj sud ukazuje da je zakonom propisano da dužnik može prebiti tražbinu s protutražbinom vjerovnika, ako obje tražbine glase na novac ili druge zamjenjive stvari istoga roda i iste kakvoće i ako su obje dospjele, s time da prijeboj ne nastaje čim se ispune pretpostavke za to, nego tek izjavom o prijeboju. Jednom kad je izjava dana, smatra se da je učinak prijeboja nastao onoga trenutka kad su se ispunile pretpostavke za to (čl. 195. i čl. 196. Zakona o obveznim odnosima „Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 125/11; dalje: ZOO).

Iz citirane zakonske odredbe proizlazi da za jednostrani prijeboj nije potreban pristanak druge strane već do jednostranog prijeboja dolazi u trenutku kad jedna ugovorna strana primi izjavu druge ugovorne strane da prebija međusobne dospelje novčane tražbine. Stoga okolnost da je tužitelj odbio potpisati izjave o kompenzaciji koje je nesporno primio od tuženika ne anulira niti sprječava pravne učinke koji su nastali tuženikovom izjavom.

Ovdje je bilo jedino potrebno otkloniti tužiteljev prigovor da zbog blokade tužiteljevog računa prijeboj nije bio dopušten.

Ocjenjujući tužiteljev prigovor, pravilno se prvostupanjski sud pozvao na odredbu čl. 14. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“ broj 91/10 i 112/12; dalje: Zakon o provedbi ovrhe) kojom je propisano da je obračunsko plaćanje namira međusobnih novčanih obveza i potraživanja između sudionika obračunskog plaćanja bez uporabe novčanih sredstava, a provodi se kompenzacijom, cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga te drugim oblicima namire međusobnih novčanih obveza i potraživanja (st. 1.), te da ovršenik - poslovni subjekt ne smije obavljati obračunsko plaćanje ako u Jedinostvenom registru računa ima oznaku blokade računa, odnosno zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima (st. 2.).

Iz citirane zakonske odredbe proizlazi da je prebijanje međusobnih tražbina u uvjetima blokade računa zabranjeno samo onoj strani koja ima oznaku blokade računa. S obzirom na to da je jednostrani prijeboj vršio tuženik, dakle upravo ona strana koja nije bila u blokadi prema ovdje tužitelju, takav prijeboj nije nedopušten, već stvara pravne učinke propisane odredbama čl. 195. i čl. 196. ZOO-a koji dovode

do prestanka obveza sudionika kompenzacije.

Međutim, čak i da je u konkretnom slučaju došlo do ugovornog prebijanja međusobnih tražbina u vrijeme blokade računa jedne ugovorne strane, takvo postupanje bi bilo protivno odredbi čl. 14. Zakona o provedbi ovrhe, ali ne bi imalo za posljedicu ništavost ugovorne kompenzacije. Navedeno iz razloga što je odredbom čl. 30. Zakona o provedbi ovrhe propisana prekršajna odgovornost subjekta koji prekrši odredbu čl. 14. istog Zakona, dakle koji je vršio kompenzaciju u vrijeme kada su mu na računu bile evidentirane nenamirene dospjele obveze, pa bi se radilo o valjanom ugovoru, s time da će strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snositi odgovarajuće posljedice (čl. 322. st. 2. ZOO-a).

Kako je u konkretnom slučaju tužiteljevo potraživanje s naslova zakupnine (koje je dospijevalo u razdoblju od 10. lipnja 2013. do 10. listopada 2013., dakle do otvaranja predstečajnog postupka) u iznosu od 217.141,30 kn prestalo prijebojem s tuženikomovom dospelom tražbinom u istom iznosu s naslova kreditu Ugovora br. B4 (koja je dospjela u cijelosti 31. siječnja 2012.), to je u tom dijelu tužbeni zahtjev zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama trebalo odbiti kao neosnovan. Zbog toga je prvostupanijska presuda u navedenom dijelu točke I. izreke, kao i u dijelu točke III. izreke kojim je odlučeno o zateznim kamatama tekućim na pojedine dijelove glavnice koji su dospijevali u razdoblju od 10. srpnja 2013. do 10. listopada 2013. na temelju odredbe čl. 373.a ZPP-a preinačena.

U preostalom dijelu koji se odnosi na isplatu zakupnina u ukupnom iznosu od 275.256,56 kn, a koje su dospjele nakon otvaranja predstečajnog postupka nad tužiteljem, dakle u razdoblju od studenog 2013. do ožujka 2014., pravilno je prvostupanijski sud zaključio da je osnovano tužiteljevo potraživanje te je pravilnom primjenom odredbe čl. 519. ZOO-a obvezao tuženika na plaćanje zakupnine. Naime, nakon otvaranja postupka predstečajne nagodbe, tuženik svoju tražbinu nije više mogao stavljati u prijeboj prema tužitelju, već ju je mogao ostvarivati isključivo u postupku predstečajne nagodbe. Zbog toga je prvostupanijska presuda u tom dijelu točke I. izreke kao i u dijelu točke III. izreke kojim je odlučeno o zateznim kamatama tekućim na pojedine dijelove glavnice koji su dospijevali u razdoblju od 10. studenog 2013. do 10. ožujka 2014. na temelju odredbe čl. 368. st. 1 ZPP-a potvrđena, a tuženikova žalba odbijena kao neosnovana, jer ne postoje razlozi radi kojih se pobija niti razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

Vezano za tuženikov prigovor radi prebijanja, a kojim tuženik stavlja u procesno pravni prijeboj tražbinu iz Ugovora br. Ugovora br. B5, ocjena je ovoga suda da je pravilno prvostupanijski sud ocijenio da je takav prigovor nedopušten jer se radi o tražbini tuženika kao razlučnog vjerovnika u postupku predstečajne nagodbe nad tužiteljem koja se vodi pod poslovnim brojem Stpn-179/2014, a koju tuženik ima pravo namiriti jedino u ovršnom postupku i to na nekretninama koje su predmet njegova razlučnog prava.

Odredbom čl. 56. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi („Narodne novine“ broj: 108/12, 144/12 i 81/13; dalje: ZFPPN) je propisano da su razlučni vjerovnici oni vjerovnici koji imaju založno pravo ili pravo na namirenje na kojoj dužnikovoj stvari ili pravu koji su upisani u javnoj knjizi (zemljišnoj knjizi, upisniku brodova, zrakoplova, intelektualnog vlasništva i sl.). Razlučni vjerovnici koji se nisu odrekli prava na odvojeno namirenje imaju pravo pokrenuti i voditi sudski ili javnobilježnički ovršni postupak radi prodaje stvari ili unovčenja prava i nakon otvaranja postupka predstečajne nagodbe.

Odredbom čl. 59. ZFPPN-a je propisano da je razlučni vjerovnik vjerovnik u postupku predstečajne nagodbe ako mu je dužnik osobno odgovoran i ako se odrekne prava na odvojeno namirenje tijekom trajanja postupka predstečajne nagodbe. Razlučni vjerovnik ne može sudjelovati u postupku predstečajne nagodbe kao vjerovnik niti davati naknadno odricanje od prava na odvojeno namirenje ako nije podnio prijavu tražbine u roku za prijavu tražbina, a postojanje i visinu njegove tražbine i razlučnog prava dužnik nije naveo u izvješću iz čl. 42. i čl. 67. st. 2. ovoga Zakona.

Odredbom čl. 80. st. 4. ZFPPN-a je propisano da nakon pravomoćnosti rješenja o potvrdi predstečajne nagodbe nije dopušteno pokretanje ovršnog, upravnog ili parničnog postupka protiv dužnika, radi utvrđenja i ostvarenja tražbine koja je nastala prije otvaranja postupka predstečajne nagodbe, a u tom postupku nije prijavljena od strane vjerovnika niti je tu tražbinu dužnik uvrstio u popis obveza prema vjerovnicima iz čl. 60. st. 3. ovoga Zakona.

Iz prijave tuženika od 11. studenog 2013. proizlazi da je tuženik u predstečajnom postupku prijavio samo tražbinu po Ugovoru br. B4, a ne i tražbinu po Ugovoru br. B5. Zbog toga tuženik kao razlučni vjerovnik ima pravo pokretati samo ovršne postupke radi prodaje, odnosno

unovčenja predmeta zalogu, dok tuženiku nije dopušteno da nakon pravomoćnosti rješenja o potvrdi predstečajne nagodbe (koja je u konkretnom slučaju odobrena rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Stpn-179/2014 od 19. listopada 2015.) pokreće parnični postupak radi utvrđenja ili ostvarenja tražbine koja je nastala prije otvaranja postupka predstečajne nagodbe, a nije prijavljena u tom postupku od strane vjerovnika.

Upravo je zbog toga pravilno prvostupanjski sud ocijenio tuženikov prigovor radi prebijanja kao nedopušten jer bi se ocjenjivanjem njegove osnovanosti zapravo odlučivalo o pravnoj osnovi i visini tražbine koju je tuženik trebao ostvariti unutar predstečajnog postupka. No, unatoč pravilnoj ocjeni, prvostupanjski sud je pogrešno točkom V. izreke utvrdio da je tuženikov prigovor radi prebijanja nedopušten, umjesto da ga je zbog nedopuštenosti odbacio rješenjem. Međutim, kako se radi o relativno bitnoj povredi odredbi parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a na koju se ne pazi po službenoj dužnosti, a na koju žalitelj nije upirao u žalbi, ovaj sud je u tom dijelu potvrdio prvostupanjsku presudu i odbio žalbu kao neosnovanu (čl. 368. st. 1. ZPP-a)

Preinačavanjem prvostupanjske presude, promijenjen je uspjeh stranaka u sporu, tako da je tužitelj uspio s 56%, a tuženik s 44%, pa je o troškovima postupka trebalo odlučiti u skladu s odredbom čl. 154. st. 2. ZPP-a razmjerno uspjehu stranaka u sporu.

Pravilno je prvostupanjski sud odmjerio visinu tužiteljevih opravdanih troškova ovršnog postupka u iznosu od 12.500,00 kn. Tužitelju koji je uspio u sporu djelomično, pripada pravo na naknadu troškova ovršnog postupka razmjerno uspjehu u sporu u iznosu od 7.000,00 kn s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od 28. ožujka 2014. do isplate, pa je u tom dijelu točke I. i III. izreke na temelju odredbe čl. 368. st. 2. ZPP-a djelomično potvrđena prvostupanjska presuda, a žalba odbijena kao neosnovana.

U dijelu točaka I. i III. izreke kojim je odlučeno o troškovima ovršnog postupka u iznosu od 5.500,00 kn s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od 28. ožujka 2014. do isplate je na temelju odredbe čl. 373. t. 3. ZPP-a prvostupanjska presuda preinačena jer je zahvaćena pogrešnom primjenom materijalnog prava.

Pravilno je prvostupanjski sud odmjerio visinu tužiteljevih opravdanih troškova parničnog postupka u iznosu od 12.500,00 kn. Tužitelju koji je uspio u sporu djelomično, pripada pravo na naknadu troškova parničnog postupka razmjerno uspjehu u sporu u iznosu od 7.000,00 kn.

Tuženiku su opravdano nastali sljedeći troškovi parničnog postupka: zastupanje na ročištu od 19. travnja 2016. i na ročištu od 2. lipnja 2016. u iznosu od po 6.250,00 kn (Tbr. 9.1. u vezi s Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika „Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15; u daljnjem tekstu: Tarifa), zatim trošak sastava podneska od 24. svibnja 2016. u iznosu od 625,00 kn (Tbr. 8.3. u vezi s Tbr. 42. Tarife), zastupanja na ročištu od 12. svibnja 2016. u iznosu od 625,00 kn (Tbr. 9.5. Tarife) jer se radi o ročištu koje je odgođeno prije početka raspravljanja, zastupanja na ročištu za objavu presude u iznosu od 625,00 kn (Tbr. 9.3. u vezi s Tbr. 42. Tarife), sudske pristojbe na prigovor u iznosu od 2.500,00 kn, kao i trošak sastavljanja žalbe u iznosu od 7.812,50 kn (Tbr. 10.1. u vezi s Tbr. 42. Tarife). Tuženiku su opravdano nastali troškovi u ukupnom iznosu od 24.687,50 kn, pa tuženik ima pravo na naknadu dijela troškova razmjerno uspjehu u sporu u iznosu od 10.862,50 kn.

Tuženik nema pravo na naknadu troškova za sastav podneska od 5. svibnja 2016. jer iznosi činjenične navode koje je već iznio tijekom postupka, pa takav podnesak nije u smislu odredbe čl. 155. ZPP-a bio potreban za vođenje parnice. Nema pravo niti na naknadu troškova sudske pristojbe na presudu jer je obveznik plaćanja pristojbe tužitelj, niti na sudsku pristojbu na žalbu jer takav zahtjev nije postavio određeno sukladno odredbi čl. 164. st. 1. ZPP-a.

Tužitelj nema pravo na naknadu troškova odgovora na žalbu u iznosu od 7.812,50 kn jer takvi troškovi nisu bili potrebni za vođenje žalbenog postupka (čl. 155. ZPP-a).

Prebijanjem tužiteljevih i tuženikovih opravdanih troškova razmjerno uspjehu u sporu, tužitelja je trebalo na temelju odredbe čl. 154. st. 2. ZPP-a obvezati da tuženiku nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.862,50 kn.

Odluka o troškovima parničnog postupka se temelji na odredbi čl. 373. t. 3. ZPP-a i čl. 166. st. 2. ZPP-a.

U Zagrebu 21. veljače 2019.

Sudac

Ružica Omazić v. r.

Za točnost otpravka - ovlašteni službenik

Brankica Curman